

खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका
चौरीखर्क, सोलुखुम्बु

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ३ संख्या: २ मिति: २०७६।०३।२०

भाग १
खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका

खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिकाको पाचौँ गाउँ सभाले खेलकूदको माध्यमबाट विद्यार्थी तथा सर्वसाधारण जनताको शारीरिक तथा मानसिकविकास गरी सक्षम र अनुशासितनागरिक तयार गर्नको निमित्त यो ऐन तर्जुमा गरी जारी गरेको छ ।

आज्ञाले
गणेश घिमिरे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रस्तावना:

खेलकूदको माध्यमबाट विद्यार्थी तथा सर्वसाधारण जनताको शारीरिक तथा मानसिक विकास गरी सक्षम र अनुशासित नागरिक तयार गर्नको निमित्त खेलकूद सम्बन्धी तालिम, गाउँ स्तरमा सबै किसिमको खेलकूद आयोजना गर्ने आवश्यक व्यवस्था गरी खेलकूदको विकास गर्न वाञ्छनीय भएकोले, खम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिकाको पाँचौँ गाउँ सभाले यो ऐन लागु गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “खेलकूद विकास ऐन, २०७६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा:-

(क) “कार्यालय” भन्नाले खम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) “खेलकूद सम्बन्धी संस्था” भन्नाले दफा १३ बमोजिम दर्ता भएको संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ग) “वडा खेलकूद विकास समिति” भन्नाले दफा १२ बमोजिम गठित वडा खेलकूद विकास समिति सम्झनु पर्छ ।

(घ) “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम रहने गाउँ खेलकूद विकास समिति सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “संयोजक” भन्नाले समितिको संयोजक सम्झनु पर्छ ।

(च) “सदस्य” भन्नाले यस ऐन बमोजिम गठन हुने समितिको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले समितिको संयोजक, उपसंयोजक र सदस्य-सचिवलाई समेत जनाउँनेछ ।

(छ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

३. गाउँ खेलकूद विकास समिति: (१) खम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिकाका क्षेत्रमा खेलकूदको विकास गर्ने कार्यमा नीतिगत र योजनाबद्ध मार्गदर्शन तथा खेलकूद विकास सम्बन्धी गाउँस्तरका क्रियाकलापको प्रबर्द्धन तथा नियमनको लागि देहायको गाउँ खेलकूद विकास समिति रहने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम रहने समितिमा देहायका सदस्यहरू रहनेछन:-

(क) गाउँपालिकाका अध्यक्ष	—संयोजक
(ख) गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष—	सह-संयोजक
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	—सदस्य
(घ) गाउँ कार्यपालिको सदस्य मध्येबाट संयोजकले तोकेको १ महिला सहित तीनजना	—सदस्य
(ङ) गाउँस्तर, प्रदेशस्तर, राष्ट्रियस्तर वा अन्तर्राष्ट्रियस्तर खेल जगतमा प्रतिभा आर्जन गरेका मध्येबाट कम्तीमा एक जना महिला सहित समितिबाट मनोनित तीनजना	—सदस्य
(च) स्थानीय स्तरका खेलकूद सम्बन्धी संस्थाहरूबाट सिफारिस भई आएका व्यक्तिहरू मध्येबाट संयोजकले मनोनित गरेको दुई जना	—सदस्य
(छ) गाउँ स्तरका विद्यालयका तथा क्याम्पसको खेलकूद तथा विद्यार्थी कल्याण शाखाका प्रमुखहरूमध्येबाट संयोजकले मनोनीत गरेका दुईजना	—सदस्य
(ज) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	—सदस्य
(झ) गाउँ कार्यपालिकाको खेलकूद विकास शाखा प्रमुख	—सदस्य-सचिव
- (३). मनोनीत सदस्यहरूको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजहरूको पुनः मनोनयन हुन सक्नेछ ।

४. समितिको बैठक र निर्णय: (१) संयोजकबाट निर्देशन भए बमोजिम सदस्य-सचिवले मिति, समय र स्थान तोकी समितिको बैठक बोलाउनेछ ।

(२) समितिको बैठकको अध्यक्षता संयोजकले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा सह-संयोजकले बढि बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(३) समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिको बैठक वर्षको कम्तिमा दुईपटक बस्नेछ ।

(५) सदस्य-सचिवले बैठकको निर्णय पुस्तिका प्रमाणित गरि राख्नेछ ।

(६) यस दफामा लेखिए देखि बाहेक बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समितिले आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) गाउँपालिकामा खेलकुदको स्तरमा वृद्धि गर्न समय समयमा गाउँ स्तरका खेलकूद सम्बन्धी प्रतियोगिता सम्बन्धि आवश्यक कार्य गर्ने,
- (ख) खेलकूद सम्बन्धी प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी, गाउँपालिकाका कर्मचारी र खेलाडिलाई जिल्ला, प्रदेश वा राष्ट्रिय स्तरको प्रतियोगितामा पठाउने,
- (ग) गाउँ कार्यापालिकालाई खेलकुद सम्बन्धी विषयमा आवश्यक योजना सहितको सल्लाह दिने,
- (घ) खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई आर्थिक वा अन्य सहयोग प्रदान गर्नेको लागि गाउँ कार्यापालिका समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ङ) गाउँ कार्यापालिकास्तरका शिक्षण संस्थाहरूमा खेलकूद सम्बन्धी प्रशिक्षण, खेलकुद सम्बन्धि प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने तथा खेलकुदको उपयोगिताका सम्बन्धमा प्रचारप्रसार गर्ने गराउने,
- (च) खेलकुद सम्बन्धी स्तर बढाउने पुस्तक, पर्चा, स्लाइड, चलचित्र वा भिडियो चलचित्र आदिको लेखक वा निर्मातालाई आर्थिक वा अन्य सहयोग प्रदान गरी प्रोत्साहित गर्न सिफारिस गर्ने,
- (छ) खेलकुदको विकासको लागि गाउँ स्तरीय रंगशाला, परिसर तथा खेलकुद मैदानको निर्माणका निम्ति आवश्यक कार्य गर्न सिफारिस गर्ने,
- (ज) गाउँपालिकास्तरीय खेलकूद सम्बन्धी संस्थालाई समन्वय गर्ने र कानून बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिने,
- (झ) गाउँमा रहेका खेलाडीहरूको स्तरवृद्धि गर्न आवश्यकता अनुसार स्वदेशी प्रशिक्षकहरूबाट तालिम दिलाउने व्यवस्था गर्ने ।
- (ञ) खेलाडीहरूलाई आर्थिक सहायता तथा छात्रवृत्ति प्रदान गर्नको लागि गाउँकार्यापालिका समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ट) खेलाडीको स्वास्थ्यको संरक्षण गर्नको लागि आवश्यक कार्य गर्ने,
- (ठ) विभिन्न कारणबाट शारीरिक तथा मानसिक रूपमा विकलाङ्ग हुन पुगेका फरक क्षमता भएका तालिम तथा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गर्ने र आवश्यकता अनुसार त्यस्तो खेलकूदको महत्वको सम्बन्धमा प्रचार प्रसार गर्ने गराउने,
- (ड) स्थानीय स्तरमा खेलकुदको विकासको लागि अन्य आवश्यक व्यवस्थाहरू गर्ने गराउने ।

(२) समितिको निर्णय अनुसारको कार्यसम्पादन गाउँपालिका कार्यापालिकाको कार्यालयलेको तोकिएको शाखाले गर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) अनुसारको क्रियाकलाप गर्न गाउँ सभा वस्तु अगाडि समितिले गाउँस्तरको खेलकुद विकासको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बनाई बजेट तथा योजना समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

६. वडा खेलकुद विकास समिति: (१) वडा स्तरमा खेलकुदको विकास र विस्तार गर्नको लागि समितिले वडा स्तरमा देहाय बमोजिमको प्रत्येक वडामा खेलकुद विकास समिति गठन गर्न सकिनेछ ।

- (क) वडाध्यक्ष -संयोजक
- (ख) वडा भित्रवाट निर्वाचित सदस्य -सदस्य
- (ग) वडा भित्रका आधारभुत तथा माध्यमिक विद्यालयका खेलकुद तथा विद्यार्थी कल्याण शाखाका प्रमुखहरू -सदस्य
- (घ) वडा स्तरमा खेलकुद विकाससंग सम्बन्धित गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधि मध्यवाट संयोजकले -सदस्य
- तोकेको एक मला सहित दुई जना -सदस्य
- (ङ) वडा सचिव -सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित वडा खेलकुद विकास समितिको काम, कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ।

- (क) वडामा खेलकूदको स्तरमा वृद्धि गर्न समय समयमा वडा स्तरका खेलकुदका प्रतियोगिताहरूको आयोजना गर्ने,
- (ख) गाउँपालिका स्तरका खेलकुद सम्बन्धी प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी, वडा कर्मचारीलाई पठाउने,
- (ग) वडा स्तरका शिक्षण संस्थाहरूमा खेलकूद सम्बन्धी प्रशिक्षण, प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने तथा खेलकूदको उपयोगिताका सम्बन्धमा प्रचार प्रसार गर्ने गराउने,
- (घ) वडा स्तरमा खेलकूद विकासका गतिविधि सञ्चालन गर्न स्थानीय स्रोत परिचालन तथा खेलकूद विकासमा संलग्न स्थानीय संस्थासंग सहकार्य र समन्वय गर्ने,
- (ङ) वडा स्तरमा खेलकूदको विकासको लागि अन्य आवश्यक व्यवस्थाहरू गर्ने गराउने ।
- (च) वडा स्तरीय खेलकुदसम्बन्धी विषयमा गाउँ खेलकुद विकास समितिलाई आवश्यक राय परामर्श दिने ।

७. खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको दर्ता: (१) खेलकुद सम्बन्धी गतिविधि सञ्चालन गर्न कार्यालयमा गठन भएका संस्थाले गाउँस्तरमा खेलकूद सम्बन्धी गतिविधि सञ्चालन गर्न कार्यालयमा समेत दफा ८ बमोजिम दर्ता गर्नु पर्नेछ ।
तर संघ तथा प्रदेश स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता गर्न त्यस्तो संस्था गाउँपालिकामा दर्ता भै रहनु पर्नेछैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गाउँपालिकामा दर्ता नभएको खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले गाउँस्तरीय खेलकुद सम्बन्धी गतिविधि सञ्चालन गर्न सक्ने छैन ।

८. संस्था दर्ताको लागि दरखास्त दिनु पर्ने (१) कार्यालयमा संस्था दर्ता गराउन चाहने खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले देहायका कुराहरु खुलाई कार्यालयमा संस्था दर्ताको लागि दरखास्तदिनु पर्नेछः-

(क) संस्थाको नाम र ठेगाना,

(ख) सञ्चालन गरिने खेलकुदको किसिम,

(ग) कार्यकारिणी समितिका सदस्यहरुको नाम, ठेगाना र पेशा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त दिँदा खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले आफ्नो विधानको एकप्रति समेत दरखास्त साथ संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम नाम दर्ता गराउन दरखास्त परेमा त्यस्तो दरखास्त प्राप्त भएकोमितिले सात दिन भित्र कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी त्यस्तो खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई आफ्नो लगतमा नाम दर्ता गरि अनुसुचिको ढाँचा बमोजिम को प्रमाणपत्र दिनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्रमाणपत्र दिँदा रु दुई सय दस्तुर लिनु पर्दछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिम संस्था दर्ता गर्न नसकिने ठहरिएमा दर्ता गर्न नसकिने व्यहोराको नामावली समितिले त्यस्तो खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई दिनु पर्नेछ ।

(६) गाउँपालिकाको लगतमा नाम दर्ता भएको खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले दफा १४ बमोजिम नाम दर्ताको लागि दिएको दरखास्तमा उल्लेखभएको व्यहोरा वा दरखास्त साथ संलग्न विधानको व्यहोरामा कुनै हेरफेर भएमा त्यसरी हेरफेर गर्नु परेको कारण सहितको सूचना पन्ध्र दिन भित्र कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (५) बमोजिम हेरफेरको सूचना प्राप्त भएपछि त्यस्तो हेरफेर गर्नु पर्ने कारण मनासिव देखिएमा कार्यालयले त्यस्तो हेरफेरको व्यहोरा लगतमा जनाई लगत अद्यावधिक बनाई राख्नु पर्नेछ ।

९. कार्यपालिका वा समितिले निर्देशन दिन र लगतबाट नाम कट्टा गर्न सक्नेः (१) गाउँ कार्यपालिका वा समितिले कार्यालयमा दर्ता भएका गाउँस्तरीय खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई गाउँमा खेलकुदको विकासको सम्बन्धमा समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गाउँ कार्यपालिका वा समितिले दिएको निर्देशनको पालन नगर्ने खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको नाम कार्यपालिकाले लगतबाट कट्टा गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कार्यपालिकाले आफ्नो लगतबाट कुनै खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको नाम कट्टा गरेमा त्यसको सूचना सम्बन्धित खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई तत्काल दिनुपर्नेछ ।

१०. गाउँपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेः (१) गाउँ स्तरीय खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व गरी नेपाल भित्र हुने खेलकुद प्रतियोगिता सहभागी हुन वा सभा सम्मेलनमा भाग लिन वा खेलकुदको विषयमा गाउँस्तरको सभा वा सम्मेलनमा गाउँपालिकाभन्दा बाहिरको खेलाडी वा अधिकारीहरुलाई आमन्त्रण गर्न गाउँ कार्यपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने कुनै पनि साहसिक खेलकुद, प्रतियोगिता सञ्चालन गर्दा नियमानुसार गाउँपालिकाले तोकेको शुल्क बुझाई गाउँपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

११. खेलकुद विकास कोषः (१) गाउँपालिकाले गाउँस्तरीय खेलकुद विकासको गतिविधि सञ्चालन गर्न एउटा छुट्टै खेलकुद विकास कोष स्थापना गर्न सक्नेछ र सो कोषमा देहायका रकमहरु राख्न सकिने छः-

(क) गाउँपालिकास्तरमा खेलकुद विकासको लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त सर्शत अनुदानको रकम,

(ख) गाउँपालिकास्तरमा खेलकुद विकासको लागि नेपाल प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सर्शत अनुदानको रकम,

(ग) गाउँपालिकाले खेलकुद सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरे बापत लिने शुल्क,

(घ) खेलकुद प्रदर्शन गरी आर्जन भएको रकम,

(ङ) कुनै व्यक्ति वा स्थानीय संस्थाले चन्दा वा सहायता स्वरूप प्रदान गरेकोरकम,

(च) नेपाल सरकारको सहमति र स्वीकृतिमा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(छ) गाउँपालिकाबाट प्राप्त हुने रकम,

(ज) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(३) कोषको रकमबाट दफा ३ अनुसारको समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले खेलकुद विकास सम्बन्धी क्रियाकलापमा खर्च गर्नेछ ।

(४) कोषमा रहने रकम नेपाल राष्ट्र बैंक बाट मान्यता प्राप्त बैंकमा खाताखोली जम्मा गर्न सकिनेछ ।

(५) कोषको खाता सञ्चालन, लेखा र लेखापरिक्षण गाउँपालिकाको लागि तोकिएको आर्थिक कार्यविधि तथा अन्य ऐन बमोजिम हुनेछ ।

१२. नियम बनाउने अधिकारः यस ऐनको उद्देश्य पुरा गर्नको लागि समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, निर्देशिका, कार्यदिशा बनाउन सक्नेछ ।

आज्ञाले,
गणेश घिमिरे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत